

Office for
**Budget
Responsibility**

Rhagolwg trethi Cymreig

Diweddariad Chwefror 2023

1 Rhagolygon trethi wedi'u diweddaru

Cyflwyniad

- 1.1 Yn ein Rhagolwg Trethi Cymreig (WTO) Rhagfyr 2022 cyflwynwyd rhagolygon trethi pum mlynedd ochr yn ochr â Chyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru. Roedd yn ymdrin â chyfraddau treth incwm, treth trafodiadau tir (LTT), a threth gwarediadau tirlenwi (LDT), yn ogystal â threthi cyfatebol Llywodraeth y DU sy'n ofynnol i gyfrifo addasiadau i'r grant bloc.¹
- 1.2 Roedd y rhagolygon hyn wedi'u seilio ar ragolygon economaidd a chyllidol Tachwedd 2022 y DU gyfan, ynghyd â data derbyniadau newydd a gyhoeddwyd ers hynny.² Mae Llywodraeth Cymru wedi gofyn inni gyhoeddi rhagolygon wedi'u diweddaru ar gyfer LTT a LDT – sy'n adlewyrchu'r data alldro a gyhoeddwyd ers Rhagfyr – ynghyd â'i Chyllideb derfynol ar gyfer 2023-24. Mae'r rhain yn parhau i fod yn seiliedig ar benderfyniadau o ragolygon economaidd a chyllidol Tachwedd 2022 ar gyfer y DU yn ei chyfanrwydd.³
- 1.3 Roedd bwletin Cyllid Sector Cyhoeddus yr SYG (PSF) a gyhoeddwyd ar 21 Chwefror yn nodi gwelliant annisgwyl o £5.8 biliwn mewn derbyniadau hunanasesiadau (SA) y DU gyfan mewn perthynas â'r proffiliau misol a oedd yn gydnaws â'n rhagolwg ar gyfer Tachwedd. Bydd y taliadau hyn yn ymwneud yn bennaf â rhwymedigaethau treth a gronnodd yn y flwyddyn gyllidol 2021-22, gyda'r cryfder yn gymharol â'r rhagolwg yn debygol o gael ei esbonio gan gyfuniad o amseriad talu (h.y. y rhaniad rhwng taliadau lonawr a Chwefror) a derbyniadau sylfaenol cryfach. Mae'r dadansoddiad rhwng treth incwm SA a threth enillion cyfalaf (sydd hefyd yn cael ei dalu drwy SA) o ddata treth weinyddol yn y datganiad ym mis Chwefror dros dro a bydd yn cael ei ddiwygio mewn datganiadau dilynol yn seiliedig ar ddata derbyniadau manwl. Tybiwyd bod tua dwy ran o dair yn ymwneud â threth incwm SA ledled y DU yn seiliedig ar y data dros dro hwn.⁴ Nid yw ychwaith yn hysbys ar hyn o bryd faint o'r gwarged sydd yn gysylltiedig â threth incwm nad yw'n arbedion na dididendau - yr elfen sy'n amodol ar gyfraddau Cymru. Ond mae'n amlwg y bydd gan y gwelliant annisgwyl hwn oblygiadau i gyfraddau Cymru ar gyfer 2021-22 pan fydd y rhwymedigaethau alldro terfynol wedi'u cyfrifo a'u cyhoeddi gan CThEf yn ddiweddarach eleni.

¹ Disgrifir y fethodoleg ar gyfer addasu'r grant bloc yn *The agreement between the Welsh Government and the United Kingdom Government on the Welsh Government's fiscal framework*, Rhagfyr 2016. Nid oes gan yr SCC gysylltiad uniongyrchol â'r penderfyniadau gwario hyn nag yn negodiadau'r grant bloc, ond mae setliadau gwario'n defnyddio ein rhagolygon trethi.

² Gweler ein *Economic and fiscal outlook* Tachwedd 2022.

³ Cynhyrchodd dadansoddwyr yn Llywodraeth Cymru y rhagolygon terfynol ar gyfer LTT a LDT ar 16 Chwefror 2022. Bu'r Pwyllgor Cyfrifoldeb Cyllideb yn craffu ac yn cwblhau'r rhagolwg LTT mewn cyfarfod ar 14 Chwefror ac mewn gohebiaeth wedi hynny ar gyfer LDT.

⁴ Am ragor o fanylion, gweler: SCC, *Sylwadau ar Gyllid y Sector Cyhoeddus: Ionawr 2023*, Chwefror 2023.

Rhagolygon trethi wedi'u diweddarau

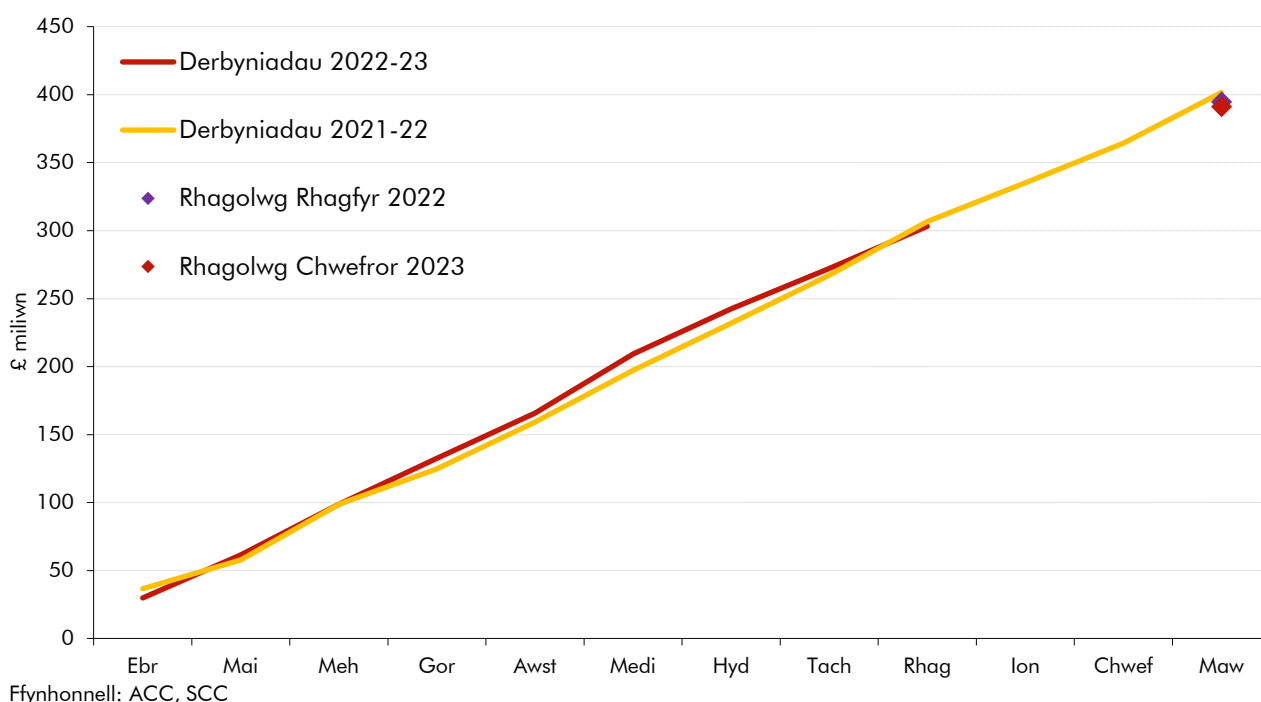
- 1.4** Nid ydym wedi diweddarau ein rhagolwg ar gyfer cyfraddau treth incwm Cymru yn dilyn y newyddion annisgwyl yn y diweddariad hwn o'r WTO nes bydd rhagor o wybodaeth ar gael ar gyfansoddiad a goblygiadau'r gwarged i'r dyfodol. I'r graddau bod derbyniadau uwch na'r disgwyl yn arwain at ddiwygiad am i fyny i rwymedigaethau 2021-22, mi allant effeithio ar addasiad i'r cysoniad alldro ar gyfer 2024-25, yn unol â'r fframwaith cyllidol. Bydd effaith yr addasiad i'r cysoniad yn dibynnu ar sut y bydd y diwygiad yn effeithio ar refeniw Cymru mewn perthynas â'r rhai yn Lloegr a Gogledd Iwerddon. Mae'n bosibl hefyd y byddai rhwymedigaethau uwch yn 2021-22 yn dangos yr angen am ddiwygiadau am i fyny i rwymedigaethau yn y blynyddoedd i ddod hefyd. Ni fydd yn hawdd barnu beth fydd maint diwygiadau o'r fath a bydd yn ddibynnol ar ffynhonnell y gwarged.
- 1.5** Byddwn yn cynnig golwg gychwynnol ar ddyfodol treth incwm Cymru a'r DU gyfan yn ein cyhoeddiadau *Economic and fiscal outlook* a *Devolved tax and spending forecasts* y DU gyfan ar 15 Mawrth. Bydd y rhain hefyd yn adlewyrchu diweddariad i'n rhagolygon economaidd a chyllidol y DU gyfan.

Treth trafodiadau tir

Datblygiadau diweddar

- 1.6** Mae Siart 1.1 yn dangos datblygiadau diweddar mewn derbyniadau LTT misol ac mae'n eu cymharu â'n rhagolwg diweddaraf ar gyfer derbyniadau yn 2022-23. Yn y naw mis o ddata alldro ar gyfer 2022-23, mae derbyniadau wedi bod yn weddol debyg i'r flwyddyn flaenorol, gyda derbyniadau'r flwyddyn hyd yma £3 miliwn yn is na lefelau 2021-22. Mae hyn a'r ffaith bod y farchnad eiddo wedi gwanhau wedi ein harwain i adolygu ein rhagolwg yn gymhedrol (o £3 miliwn) ers mis Rhagfyr (gweler Tabl 1.1).

Siart 1.1: Alldro diweddar y dreth trafodiadau tir

- 1.7 Mae ein rhagolwg LTT yn dechrau o'n rhagolygon marchnad eiddo'r DU gyfan ac mae'n asesu i ba raddau mae'r farchnad eiddo yng Nghymru'n gwyrhoeddi o'r rhagolwg hwnnw yn y tymor byr. (Yn niffyg tystiolaeth i'r gwrthwyneb, rydym yn tybio bod prisiau a thrafodiadau eiddo Cymru yn symud yn yr un ffordd â rhai gweddill y DU). Rydym wedi ychwanegu llettem pwynt canran 1.5 rhwng prisiau tai Cymru a'r DU, wedi'i seilio ar dwf chwyddiant cryfach ym mhrisiau tai Cymru dros hanner cyntaf 2022-23. Rydym yn tybio y bydd prisiau'n codi'n unol â phrisiau'r DU wedi hynny. Mae risgiau o gwmpas y dybiaeth hon, wrth i'r ysgytwad forgais dreiddio drwy farchnadoedd eiddo ledled y DU.

Y rhagolygon diweddaraf

- 1.8 Mae Tabl 1.1 yn dangos ein rhagolygon wedi'u diweddarau ar gyfer LTT a newidiadau ers Rhagfyr. Mae cyfanswm y derbyniadau wedi'u diwygio £3 miliwn (0.9 y cant) am i lawr yn 2022-23, ac achoswyd hynny gan alldro gwannach na'r disgwyl ar gyfer LTT masnachol. Rydym yn tybio y bydd tua hanner y gwendid hwn yn parhau yn y blynyddoedd i ddod, gan arwain at ddiwygiad o £2 miliwn (0.4 y cant) am i lawr am weddill cyfnod y rhagolwg.
- 1.9 Drwy ddadansoddi'r gwahaniaeth cyffredinol fesul cydrannau, mae Tabl 1.1 yn dangos bod:
- Derbyniadau **prif gyfraddau preswyl** wedi eu diwygio am i fyny ar gyfartaledd o £1 miliwn y flwyddyn.
 - Derbyniadau o **gyfraddau uwch ar eiddo preswyl ychwanegol** wedi'u diwygio am i fyny £3 miliwn yn 2022-23 a chyfartaledd o £1 miliwn y flwyddyn wedi hynny.
 - Derbyniadau **eiddo masnachol** wedi'u diwygio am i lawr £4 miliwn (3 y cant) y flwyddyn ar gyfartaledd sy'n adlewyrchu alldro gwan yn y ddau fis ychwanegol o ddata ers ein rhagolwg Rhagfyr. Mae derbyniadau'r flwyddyn hyd yma yn £75.7 miliwn, gostyngiad o 22 y cant o'i gymharu â'r un cyfnod yn 2021-22 (£97 miliwn). Mae prisiau'n parhau i fod yn is na lefel 2021-22 ar ddiwedd cyfnod y rhagolwg.

Tabl 1.1: Rhagolwg treth trafodiadau tir: diweddariad Chwefror 2023

	£ miliwn						
	Alldro 2021-22	Rhagolwg					
		2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28
Cyfanswm LTT							
Rhagolwg mis Rhagfyr	402	395	314	301	341	404	455
Diweddariad mis Chwefror	402	391	312	299	340	403	453
Newid	0	-3	-1	-2	-2	-2	-1
Prif gyfraddau preswyl							
Rhagolwg mis Rhagfyr	181	203	149	134	156	194	228
Diweddariad mis Chwefror	181	203	150	134	157	194	229
Newid	0	1	0	0	1	1	1
Cyfraddau uwch ar eiddo ychwanegol							
Rhagolwg mis Rhagfyr	91	82	64	63	73	89	100
Diweddariad mis Chwefror	91	85	65	64	75	91	101
Newid	0	3	1	1	1	1	2
Masnachol							
Rhagolwg mis Rhagfyr	130	110	100	104	112	121	126
Diweddariad mis Chwefror	130	103	97	101	108	117	123
Newid	0	-7	-3	-3	-3	-4	-4

Treth gwarediadau tirlenwi

1.10 Mae Tabl 1.2 yn dangos ein rhagolwg LDT wedi'u ddiweddaru. Mae'r diwygiad am i fyny o £0.8 miliwn mewn derbyniadau yn 2022-23 yn adlewyrchu cynnwys data alldro cryfach na'r disgwyl ar gyfer trydydd chwarter y flwyddyn ariannol. Mae hon yn effaith y tybiwn na fydd yn parhau yn y rhagolwg am y blynyddoedd i ddod, gan ei bod i bob pwrpas yn gwyrddroi effaith data alldro'r ail chwarter ar ragolwg Rhagfyr, nad oeddem ychwaith yn tybio y byddai'n parhau drwy gydol cyfnod y rhagolwg.

Tabl 1.2: Rhagolwg treth gwarediadau tirlenwi: diweddariad Chwefror 2023

	£ miliwn						
	Alldro 2021-22	Rhagolwg					
		2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28
Rhagolwg mis Rhagfyr	45	43	41	39	37	35	35
Diweddariad mis Chwefror	45	44	41	39	37	35	35
Newid	0	1	0	0	0	0	0
ac o hyn:							
Data		1	0	0	0	0	0

2 Gwerthuso rhagolygon blaenorol

- 2.1 Fel rhagolygydd swyddogol Llywodraeth Cymru, rydym yn credu ei bod yn bwysig disgrifio ein rhagolygon yn fanwl. Rydym hefyd wedi disgrifio ein methodolegau rhagweld yn fanwl yn ein *Rhagolwg trethi Cymreig (WTO)*, sydd bellach yn cael eu diweddarau ar ein gwefan. Ac ym mhob WTO rydym yn tynnu sylw at y meysydd o ansicrwydd yn ein rhagolygon canolog. Rydym yn credu hefyd ei bod yn bwysig archwilio'n rheolaidd sut mae'r rhagolygon hyn yn cymharu â data alldro cyn gynted ag y byddant ar gael. Cynhyrchwyd y gwerthusiadau manwl o'n rhagolygon gyntaf yn ein diweddariad o WTO Mawrth 2022, a oedd yn edrych ar y gwahaniaethau rhwng rhagolygon ac alldro yn ein rhagolwg 2019-20 ar gyfer cyfraddau Cymru o'r dreth incwm a'n rhagolygon 2020-21 ar gyfer treth trafodiadau tir (LTT) a threth gwarediadau tirlenwi (LDT). Mae gennym nawr ddata alldro 2020-21 ar gyfer cyfraddau treth incwm Cymru (a gyhoeddwyd ym Gorffennaf 2022), a data alldro 2021-22 ar gyfer LTT ac LDT.
- 2.2 Mae asesu perfformiad ein rhagolygon ar ôl y digwyddiad yn bwysig er mwyn tryloywder ac atebolrwydd, ond mae hefyd yn ein helpu i ganfod ffyrdd o'u gwella. Rydym yn cynnal asesiadau tebyg o'n rhagolygon ar gyfer y DU gyfan mewn *Adroddiad gwerthuso rhagolygon (FER)* bob blwyddyn. Yn ein WTO 2022, fe wnaethom gyflwyno dadansoddiad lefel uchel o berfformiad rhagolygon blaenorol ar gyfer cyfraddau treth incwm Cymru. Yn y bennod hon rydym yn dyfnhau'r dadansoddiad hwnnw ac yn ei ymestyn i gynnwys derbyniadau LTT a LDT. Rydym wedi dewis rhagolygon a ddefnyddiwyd i bennu cyllideb Llywodraeth Cymru ar gyfer alldro'r blynyddoedd diweddaraf. Mae hyn yn golygu ein bod yn dadansoddi alldro 2020-21 ar gyfer rhwymedigaethau treth incwm (sy'n cael ei gyhoeddi ag oedi hir) ac alldro 2021-22 ar gyfer derbyniadau LTT a LDT (sy'n llawer mwy amserol).
- 2.3 Yn y bennod hon felly rydym yn asesu perfformiad ein:
- Rhagolwg Mawrth 2020 ar gyfer **cyfraddau treth incwm Cymru 2020-21**; a
 - Rhagolygon Rhagfyr 2020 ar gyfer **treth trafodiadau tir a threth gwarediadau tirlenwi 2021-22**.

Cyfraddau treth incwm Cymru

- 2.4 Yn ein WTO yn Rhagfyr 2022 fe wnaethom ddangos sut roedd ein pum rhagolwg diweddaraf ar gyfer cyfraddau Cymru yn 2020-21 yn cymharu ag alldro am y flwyddyn honno. Er bod ein wedi goramcangyfrif derbyniadau'n sylweddol yn y rhagolwg diweddaraf cyn alldro - o ganlyniad i oramcangyfrif rhy uchel o rwymedigaethau'r DU gyfan, roedd ein

dau ragolwg cyn hynny wedi bod yn fwyfwy cywir, ac roeddem wedi tanamcangyfrif alldro mewn tri o'r pum rhagolwg ar gyfer 2020-21.

- 2.5** Mae Tabl 2.1 yn edrych yn fanylach ar ysgogwyr yr oramcangyfrif refeniw o £30 miliwn ar gyfer cyfraddau treth incwm Cymru yn ein rhagolwg Mawrth 2020 ar gyfer 2020-21. Y rhagolwg hwn oedd sail Cyllideb Llywodraeth Cymru ar gyfer 2020-21. Roedd yn seiliedig ar yr Arolwg o Incwm Personol (SPI) ar gyfer 2017-18, ynghyd â derbyniadau treth ledled y DU hyd at Ionawr 2020, a oedd yn cwmpasu rhwymedigaethau PAYE ar gyfer holl gyfnod 2018-19 a'r rhan fwyaf o 2019-20, ac amcangyfrif cychwynnol o rwymedigaethau hunan-asesu yn 2018-19. Roedd y rhagolwg hwn yn ymgorffori gwybodaeth data amser real (RTI) yn ein modelu cyfran Cymru, dull a fabwysiadwyd gyntaf yn ein rhagolygon datganoledig ym Mawrth 2019. Mae'r data hyn yn cynnwys gwybodaeth ar enillion yn unig lle telir treth drwy PAYE ac nid yw'n cynnwys incymau wedi'u hunanasesu. Ond nid oedd ein rhagolwg Mawrth 2020 yn cynnwys ein hymagwedd newydd tuag at y mynegai poblogaeth, lle'r ydym yn awr yn pwysoli mynegeion ar wahân ar gyfer poblogaethau oedran gweithio ac oedran pensiwn yn ôl cyfran y dreth incwm nad yw'n gynilion, nad yw'n ddifidend a delir ym mhob un, sy'n helpu i gofnodi effeithiau'r duedd wahanol mewn heneiddio ar gyfer Cymru.
- 2.6** Ar y cyfan, cododd cyfraddau treth incwm Cymru £30 miliwn (1.4 y cant) yn llai na'r disgwyl. Mae hyn yn llai na'r gwahaniaeth yn y rhagolwg absoliwt cyfartalog hanesyddol am y flwyddyn i ddod yn ein rhagolygon treth incwm ar gyfer y DU gyfan o 3.3 y cant. Mae'r gwahaniaeth llai na'r cyfartaledd hwn yn dipyn o syndod o ystyried y diffyg enfawr mewn GDP real ac enwol y DU gyfan o'i gymharu â'n rhagolygon Mawrth 2020 (fel y trafodwyd yn ein FER 2021).
- 2.7** Gellir priodoli'r diffyg o £30 miliwn o'i gymharu â'n rhagolygon i ddau ffactor gwrthbwysu (gan nad oes yr un o'r gwahaniaethau yn gysylltiedig â **pholisïau a gyhoeddwyd wedi hynny**¹):
- Mae'r diffyg a gysylltir â **phenderfynyddion economaidd rhwymedigaethau treth incwm** yn fwy nag egluro'r diffyg cyffredinol, gan gyfrif am £78 miliwn (3.6 y cant) o'r gwahaniaeth o'i gymharu â'n rhagolwg. Mae hyn yn adlewyrchu diwygiadau sylweddol ar i lawr i'n rhagolygon ledled y DU am gyflogau a salariau o'i gymharu â'n Rhagolwg economaidd a chyllidol (EFO) mis Mawrth 2020 o ganlyniad i'r pandemig (fe wnaeth ein rhagolwg cyflogau a salariau dan-gyflawni ein rhagolygon gan 3.9 pwynt canran). Roedd hyn yn llai na diffyg mewn GDP enwol o ganlyniad i'r cynlluniau ffyrlo a SEISS gan helpu i gefnogi'r sylfaen treth yn 2020-21.
 - Cafodd hyn ei wrthbwysu rhywfaint gan y gwall **modelu cyllidol**, a gynhyrchodd gwarged o £48 miliwn (2.2 y cant). Roedd hyn yn adlewyrchu bod cyfran Cymru o alldro'r DU yn sylweddol uwch na ein rhagolwg, yn 1.19 y cant yn erbyn rhagolwg o 1.16 y cant.

¹ Effeithiodd rhai mesurau polisi ar amseriad taliadau treth incwm hunan-asesiedig yn 2020-21, ond nid amseriad y rhwymedigaethau sylfaenol. Gan fod refeniw Cyfraddau treth incwm Cymru yn cael ei gyfrifo ar sail rhwymedigaethau, nid yw'r polisïau hynny'n ymddangos yn y gwerthusiad rhagfynegi hwn.

Tabl 2.1: Cyfraddau treth incwm Cymru yn 2020-21: rhagolwg yn erbyn alldro

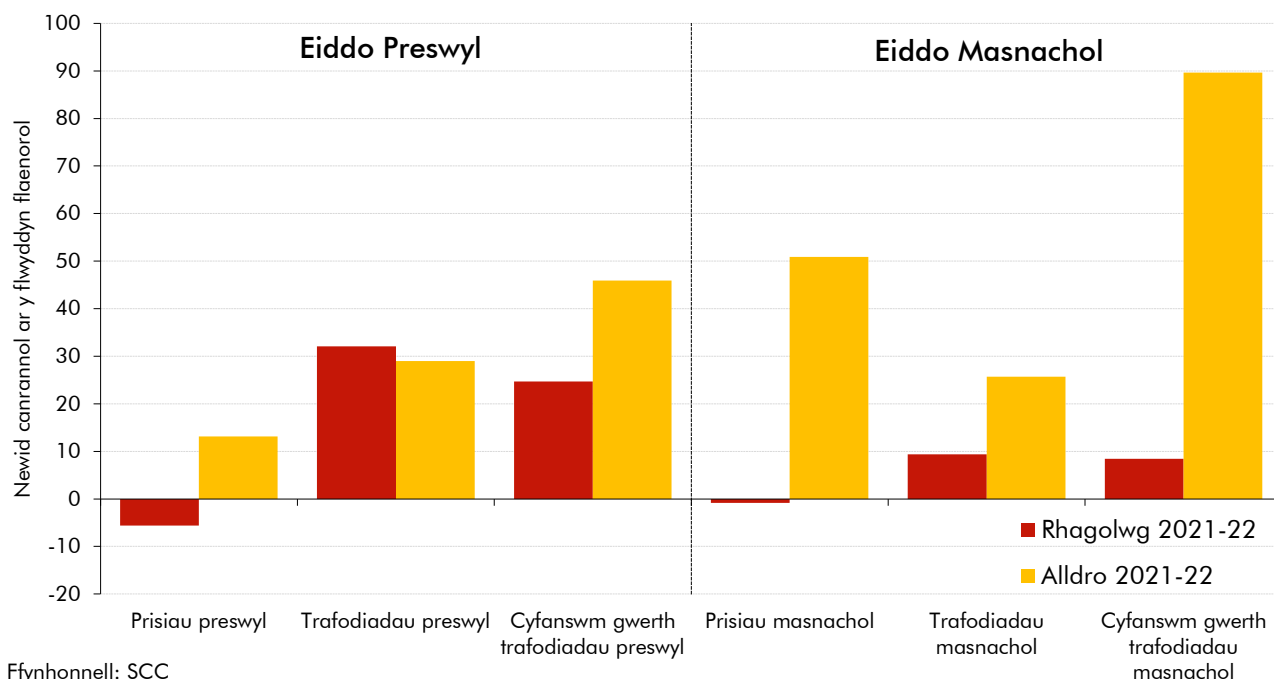
	£ miliwn					
	Rhagolwg	Alldro	Gwahaniaeth	ac o hyn:		
				Penderfynyddion economaidd	Modelu cyllidol	Newidiadau polisi
Cyfraddau treth incwm Cymru	2,170	2,140	-30	-78	48	0

Treth trafodiadau tir

2.8 Mae Tabl 2.2 yn cofnodi'r perfformiad llawer uwch mewn derbyniadau LTT yn 2021-22 o'i gymharu â'n rhagolygon Rhagfyr 2020. Yn gyffredinol, roedd derbyniadau LTT £171 miliwn (74 y cant) yn uwch na'r disgwyl. Roedd y rhan fwyaf o hyn yn adlewyrchu'r ffaith bod prisiau tai y DU yn uwch o lawer na'n rhagolwg, gan fod y farchnad wedi codi o ganlyniad i sawl ffactor gan gynnwys cyfraddau llog is, y 'ras am ofod', cynilion dros ben yn llifo i'r farchnad eiddo, yn ogystal â'r ymdeimlad o frys a grëwyd gan seibiannau treth dros dro a oedd yn weithredol ledled y DU. Mae Siart 2.1 yn dangos bod:

- **Prisiau eiddo preswyl yng Nghymru** wedi perfformio'n llawer gwell na'n rhagolwg o gwmp o 5.6 y cant yn 2021-22, gyda phrisiau mewn gwirionedd yn codi 13 y cant (yn gyflymach na'r cynnydd o 9 y cant yn y DU gyfan). Roedd y twf mewn trafodiadau preswyl o (29 y cant) yn agos at y rhagolwg (32 y cant). Gan edrych arnynt gyda'i gilydd, cyrhaeddodd y twf yng nghyfanswm gwerth trafodiadau preswyl 46 y cant, bron yn ddwbl ein rhagolwg.
- Roedd **marchnadoedd eiddo masnachol Cymru** hefyd yn llawer cryfach nag yr oeddem wedi'i dybio, wrth iddynt daro'n ôl yn gryf o'r gwendid yn 2020-21. Roedd ein rhagolwg wedi tybio cwmp bychan mewn prisiau, ond mewn gwirionedd gwelwyd codiad o 51 y cant, sy'n uwch na'u brig cyn y pandemig. Roedd trafodiadau hefyd yn llawer cryfach nag yr oeddem wedi'i dybio, gan daro'n ôl o gwmp sydyn yn 2020-21. Gan edrych arnynt gyda'i gilydd, mae hyn yn golygu twf cryf iawn o 90 y cant yng ngwerth trafodiadau masnachol.

Siart 2.1: Prisiau eiddo a thrafodiadau: rhagolygon yn erbyn alldro

2.9 Gan edrych ar berfformiad derbyniadau yn y tair marchnad LTT unigol:

- Prif gyfraddau preswyl.** Roedd derbyniadau £77 miliwn yn uwch na'n rhagolwg. Gellir egluro hyn gan y twf annisgwyl o gryf mewn prisiau a ddisgrifiwyd uchod. Roedd tua tri chwarter y cynnydd annisgwyl a yrrwyd gan brisiau yn gysylltiedig â'n rhagolwg o brisiau'r DU, gyda chwarter o ganlyniad i brisiau yng Nghymru'n codi'n gyflymach nag yng ngweddill y DU o hyd. (Nid oedd y rhagolwg hwn yn tybio unrhyw wahaniaethau rhwng chwyddiant prisiau tai yng Nghymru o'i gymharu â'n rhagolwg ar gyfer y DU gyfan). Gallai hyn fod wedi'i achosi gan 'ras am ofod' fwy yn ystod y pandemig nag yng ngweddill y DU. Mae effeithiau cyfansoddol hefyd wedi cyfrannu ychydig, o ganlyniad i berfformiad cryfach trafodiadau prisiau uwch am yr ail flwyddyn yn olynol. Mae newidiadau polisi a gyhoeddwyd ar ôl y rhagolwg hwn wedi lleihau derbyniadau £14 miliwn) o ganlyniad i ymestyn y seibiant LTT dros dro tan 30 Mehefin 2021.
- Cyfraddau uwch ar eiddo ychwanegol.** Roedd derbyniadau £11 miliwn yn fwy na'n rhagolwg. Roedd hyn yn cael ei egluro gan dwf annisgwyl o gryf mewn prisiau, a gododd dderbyniadau £23 miliwn o'i gymharu â thybiaethau ein rhagolwg. Mae newidiadau i fodelu cyllidol wedi gwrthbwysu tua hanner hyn, sy'n adlewyrchu newidiadau cyfansoddol yn nosbarthiad a newidiadau mewn prisiau eiddo ar draws trafodiadau eiddo ychwanegol o'i gymharu â'r rhai a dybiwyd ym model ein rhagolwg.
- Derbyniadau masnachol.** Roedd y rhain £83 miliwn (174 y cant) yn fwy na'n rhagolwg. Mae hyn yn bennaf diolch i'r adlam gyflym mewn prisiau a thrafodion yn 2021-22 a eglurir uchod. Hefyd roedd sawl trafodiad eiddo gwerth uchel iawn yn

2021-22 a oedd wedi cyfrannu at y gwall yn y modelu cyllidol. (Mae'r siawns o drafodion anarferol o'r fath i gynhyrchu gwahaniaethau rhwng rhagolwg ac alldro yn eithaf uchel yn y sector masnachol – yn 2021-22, roedd 3 y cant yn unig o drafodiadau masnachol gyda gwerth cyfalaf o fwy na £2 filiwn yn cyfrif am 77 y cant o dderbyniadau.)

Tabl 2.2: Derbyniadau treth trafodiadau tir yn 2021-22: rhagolwg yn erbyn alldro

	£ miliwn					
	Rhagolwg	Alldro	Gwahaniaeth	ac o hyn:		
				Penderfynyddion economaidd	Modelu cyllidol	Newidiadau polisi
Cyfanswm rhagolwg LTT	231	402	171	172	11	-12
ac o hyn:						
Prif gyfraddau preswyl	104	181	77	84	7	-14
Cyfraddau uwch ar eiddo ychwanegol	80	91	11	19	-10	2
Masnachol	48	130	83	69	14	0

Treth gwarediadau tirlenwi

2.10 Mae Tabl 2.3 yn dangos bod derbyniadau LDT £13 miliwn (39 y cant) yn uwch na'n rhagolwg Rhagfyr 2020. Priodolir hyn bron yn gyfan gwbl i fodelu cyllidol ac mae'n adlewyrchu adferiad cryfach mewn cyfeintiau a anfonwyd i safleoedd tirlenwi yn 2021-22 nag yr oeddem wedi'i dybio – gan adleisio effeithiau a welwyd yng ngweddill y DU – gyda chynnydd mawr mewn derbyniadau gwastraff cyfradd safonol yn gyfrifol am y rhan fwyaf o'r gwahaniaeth (80 y cant).

Tabl 2.3: Derbyniadau treth gwarediadau tirlenwi yn 2021-22: rhagolwg yn erbyn alldro

	£ miliwn					
	Rhagolwg	Alldro	Gwahaniaeth	ac o hyn:		
				Penderfynyddion economaidd	Modelu cyllidol	Newidiadau polisi
Cyfanswm rhagolwg LDT	33	45	13	0	13	0

